

smluvníků mohla kupitelka odepřítí (odmítnouti) zboží jako nevyhovující, neodpovídalo-li ujednaným vlastnostem. Bylo-li to smluvní vůlí stran, podstatnou součástí smlouvy, nebylo potřebí, by byly ještě zvláště vytýkány podle předpisů obchodního zákoníka vady, jakmile bylo zjištěno, že zástupci žalované důvodně prohlásili, že zboží odmítají jako nevyhovující, poněvadž neodpovídalo — slanečky a konzervy — prodejním vzorkům, a jest schváliti právní názor odvolacího soudu, že prosté odmítnutí zboží bylo smluvně ospravedlněno. Nelze přisvědčiti dovolateli, že žalovaná měla právo, žádati jen o snížení tržové ceny, po případě dodání scházejícího zboží. Bylo koupeno zboží po ruce jsoucí (greifbar) a žalované bylo vyhrazeno právo, zboží na místě samém převzítí, za kterýmž účelem bylo zástupcům žalované vykonati dlouhou, namáhavou a nákladnou cestu. Z toho jest zjevné, že se smluvní plnění mohlo uskutečniti jen v čase, kdy zástupci žalované byli v S., a nelze podle stavu věci rozumně předpokládati, že bylo úmyslem stran, by zástupci žalované setrvali vzdálení od svých domovů a svého povolání po neurčitě dlouhou dobu, a to po delší dobu, poněvadž i zboží vzorku neodpovídající, avšak k lidskému užívání způsobilé, které žalobce nabídl, bylo vybíráno z ohromného množství sudů a beden. Z toho všeho jest usuzovati, že prodatel nevyhověl ani po této stránce smluvním podmínkám a nelze podle zásady poctivosti a víry v obchodních stycích žádati na žalované, by, když zjistila, že část zboží podle zkoušky neodpovídala vzorku, s vynaložením času, námah a nákladů zkoušela celé ohromné množství zboží na jeho jakost a zjistila, zda vzorku neodpovídalo veškeré zboží či jen jeho část. Ostatně bylo koupeno zboží po ruce jsoucí a nemusela se proto žalovaná spokojiti s tím, by jí místo vadné části zboží bylo dodatečně opatřeno a dodáno jiné bezvadné zboží, nejsoucí po ruce. Vše to, co uvedeno, činí dovolatelovy výtky proti právnímu názoru napadeného rozsudku bezdůvodnými. Nelze schváliti ani právní názor dovolatelův, že žalovaná byla povinna převzítí i zboží vzorkům neodpovídající a uplatňovati pro případ méněcennosti zboží redhibiční nárok. To nelze uvéstí v soulad se smluvním oprávněním žalované, že měla zboží na místě převzítí, a, když jí nevyhovovalo, protože nevyhovovalo ujednaným vlastnostem, mohla je odmítnouti. Byla tedy odmítnutím věc vyřízena. Ostatně prodatelka ani neprohlásila, že na smlouvě trvá, a že na místě prodaného dodá jiné zboží.

Čís. 9018.

Zavázala-li se manželka pečovati o výchovu a výživu dítěte za to, že manžel bude přispívati na výživu její a dítěte, nabylo dítě přímo proti matce nároku na plnění toho, co si dal otec v jeho prospěch od matky slíbiti. Pokud jest matka podle své osobní mohoucnosti s to, by dosáhla této své smluvní povinnosti, není dítě oprávněno, domáhati se na otci příspěvku na výživu a výchovu.

(Rozh. ze dne 8. června 1929, Rv I 1742/28.)

Při rozluce manželství zavázala se matka pečovati o výživu a výchovu synovu, začož se otec (manžel) zavázal přispívati k uhrazení nákladu spojeného s výživou její i synovou měsíčně 150 Kč. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se nezletilý syn na otci placení dalšího měsíčního výživného. O b a n i ž š í s o u d y vyhověly částečně žalobě.

N e j v ý š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a uložil prvému soudu, by o věci dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Podle notářského spisu sjednali žalobcoví rodiče o jeho výživě a výchově smlouvu, jíž se jeho matka zavázala, »povždy jen sama o jeho všechnu potřebnou výživu a výchovu, počítaje v to i přiměřené vzdělání jeho až do způsobilosti dítěte toho k samostatné výživě se bedlivě starati«, kdežto žalovaný se zavázal, »své manželce na uhrazení nákladu spojeného s její výživou vlastní i s výživou a výchovou, čítaje v to i potřebné vzdělání, nezletilého dítěte Jiřího J-a 150 Kč měsíčně«. Smlouvou tou nabyl žalobce přímo proti matce podle § 881 druhý odstavec obč. zák. žalovatelný nárok na plnění toho, co si žalovaný v jeho prospěch od ní dal slíbiti. Nárok ten jest tudíž jměním žalobcovým a podle § 150 obč. zák. sluší z jeho příjmů, pokud postačují, zapravovati náklady na žalobcovu výchovu. Nijak na tom nesejde, jak se částka, již žalovaný žalobcově matce platí, rozvrhuje mezi ní a mezi žalobcem. Povinnost žalobcovy matky se tím nijak nemění, vždy zůstává povinna plniti, k čemu se smluvně zavázala, »povždy jen sama o jeho všechnu potřebnou výživu a výchovu, počítaje v to i přiměřené vzdělání jeho, až do způsobilosti dítěte toho k samostatné výživě se bedlivě starati«. Pokud žalobcova matka podle své osobní mohoucnosti jest s to, by dostála této své smluvní povinnosti, jíž žalovaný zabezpečil žalobci slušnou výživu a výchovu, nemůže se nedostávati žalobci zákonné (§ 139 obč. zák.) výživy a výchovy a není žalobce oprávněn, se jí domáhati po druhé také ještě na svém otci. Otázkou tou o osobní a majetkové mohoucnosti žalobcovy matky k smluvnímu plnění se nižší soudy neobíraly pro svůj mylný názor, že povinnost žalovaného k zvýšení výživného a jeho míru sluší posuzovati podle toho, co žalovaný poskytuje manželce (žalobcově matce) jako své vzájemné plnění za povinnosti jí převzaté. Dovolací soud sám ji toho času rozřešiti nemůže, protože ve spisech neshledává pro její rozřešení skutkového základu, jenž je mezi stranami sporný. Nezbyvalo proto než oba rozsudky pro mylné právní posouzení věci a pro podstatnou z něho prýšticí vadnost řízení (§§ 496 čis. 3, 503 čis. 2 a 4, 510 c. ř. s.) zrušiti a věc, ježto bude o ní třeba jednati již u soudu své stolice, do této vrátiti.

Čís. 9019.

**Ochrana nájemců (zákon ze dne 28. března 1928, čis. 44 sb. z. a n.).
Předpis § 22 (2) zák., podle něhož nelze zpět žádati přeplatku na**